

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-745/14-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školských zařízení	Základní škola Pardubice, Benešovo náměstí 590
Sídlo	Benešovo náměstí 590, 530 02 Pardubice
E-mail právnické osoby	skola@benesovka.cz
IČO	60 158 999
Identifikátor	600 096 319
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Emou Jičínskou, ředitelkou
Zřizovatel	statutární město Pardubice
Místo inspekční činnosti	Benešovo náměstí 590, 530 02 Pardubice
Termín inspekční činnosti	22. až 25. 9. 2014

Inspekční činnost v Základní škole Pardubice, Benešovo náměstí 590 (dále „škola“) byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané na základě podnětu ze dne 1. 9. 2014 podle § 174 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu (dále ŠVP) pro základní vzdělávání a posouzení souladu školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání s právními předpisy.

Charakteristika

Škola vykonává činnost základní školy (dále ZŠ) s nejvyšším povoleným počtem (dále jen kapacitou) 675 žáků, školní družiny (dále ŠD) s kapacitou 180 žáků a činnost školní jídelny s kapacitou 630 strážníků.

Aktuálně ZŠ otevřela proti předcházejícím školním rokům o jednu první třídu méně (dvě), k termínu inspekční činnosti evidovala ve 23 třídách celkem 552 žáky, tři žáci plnili školní docházku v zahraničí. Kapacita ŠD byla téměř plně využita, v šesti odděleních bylo zapsáno celkem 170 žáků.

Škola se profiluje rozšířenou výukou tělesné výchovy, v druhém až pátém ročníku jsou vždy dvě třídy s učebním plánem zaměřeným na sportovní přípravu, aktuálně v prvním ročníku a v ročnících druhého stupně má toto zaměření vždy jedna třída.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Vzdělávací nabídka a rozsah poskytovaných služeb odpovídají zařazení školy do rejstříku škol a školských zařízení i zřizovací listině.

V rámci organizační struktury ředitelka delegovala odpovědnost za řízení jednotlivých stupňů ZŠ na své dvě zástupkyně. Činnost školy vedení mapuje vlastními prostředky i komerčními testy, se závěry pracuje. Přínosem je ustavení metodických sekcí (včetně prvního stupně), v nichž pedagogové sjednocují svůj pohled na výchovně-vzdělávací činnost.

Personální obsazení školy se omladilo, v pedagogickém sboru jsou čtyři učitelky s délkou pedagogické praxe do tří let. Podpora začínajících pedagogů je vhodně nastavena, a to formou stanovení uvádějícího učitele na dobu dvou let. Mezi 39 pedagogickými pracovníky je v současné době pouze jeden muž. Kvalifikovanost pedagogů podporuje plnění ŠVP, kromě jedné učitelky všichni pedagogičtí pracovníci splňovali kvalifikační předpoklady pro výuku v základní škole. Žákům s poruchou výslovnosti je k dispozici učitelka s logopedickým kurzem. Výchovná poradkyně a koordinátorka ŠVP absolvovaly studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů, školní metodička prevence rizikových jevů jej dokončuje. Alespoň jednoho kurzu nebo semináře dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se v minulém školním roce zúčastnili všichni pedagogičtí pracovníci. Vedení upřednostňuje vzdělávací akce s možností proškolit najednou celý pedagogický sbor. Většina tohoto vzdělávání podporuje realizaci ŠVP, včetně rozvoje funkčních gramotností (např. finanční).

Škola je umístěna v klidném prostředí sídliště nedaleko centra města, školní jídelna a dvě třídy prvního stupně jsou umístěny v samostatné budově. Prostorové a materiální podmínky mají celkově průměrnou úroveň. Škole se podařilo zbavit finančních závazků, které vznikly za minulého vedení, a stabilizovat hospodaření. Od poslední inspekční činnosti byla v obou tělocvičnách provedena výměna podlahy a obložení. Z projektu *EU peníze školám* se výrazně zlepšilo vybavení pomůckami (při výuce je používáno devět interaktivních tabulí, učebna informatiky je vybavena 30 PC). Nadále přetrvává nevyhovující stav žákovských šaten a školní dílny, obměnu zařízení je třeba provést ve cvičné školní kuchyni. Nedostatkem je i absence samostatných učeben ŠD, žáci i v odpoledních hodinách (např. v případě nepříznivého prostředí) pobývají ve třídách. Vybavení školy a učební pomůcky včetně učebnic jsou obnovovány. Škole se daří získávat prostředky od sponzorů.

Škola zabezpečuje vhodné podmínky pro fyzický a psychický rozvoj žáků, zajišťuje jejich bezpečnost při vzdělávání i všech organizovaných akcích. Během inspekční činnosti byla evidentní nestresující atmosféra. Poradenské služby kvalitně zajišťuje výchovná poradkyně (současně zástupkyně ředitelky školy), která úzce spolupracuje se školní psychologkou, zabývající se kromě jiného řešením výchovných problémů. Poradenský tým doplňuje

školní metodička prevence sociálně patologických jevů. Na tuto oblast je vzhledem k velikosti školy kladen značný důraz. Témata prolínají vzdělávacím obsahem jednotlivých předmětů, jsou součástí rozličných aktivit, které jsou organizovány ve spolupráci s odborníky. Pro stmelení nově vytvořených žákovských kolektivů absolvují žáci „adaptační bloky“ mimo školu.

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s podmínkami, za kterých byla zařazena do rejstříku škol a školských zařízení. Má dostatečné materiální, personální a finanční podmínky, které umožňují plnění školních vzdělávacích programů.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Svoji činnost škola prezentuje na moderních, přehledných internetových stránkách www.benesovka.cz, kde jsou též uveřejněny informace k přijímání dětí k základnímu vzdělávání a k zařazení žáků do tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy se zaměřením na atletiku. Škola vydává také *Školní zpravodaj* se základními informacemi pro žáky, rodiče a „přátele školy“. Při přijímacím řízení ředitelka postupuje ve shodě s platnými právními předpisy.

Výuka byla vedena podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Štafeta*, který je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. *Dodatkem* účinným k 1. 9. 2013 v něm byly provedeny potřebné změny dané inovací závazného předpisu. Škola má zavedený účelný, promyšlený systém pro vyhodnocování jeho naplňování. Sportovní zaměření školy se v učebním plánu vzdělávacího programu promítlo na prvním stupni posílením povinné výuky ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví o jednu hodinu v každém ročníku a zařazením jednohodinového nepovinného předmětu Plavání v prvním a druhém ročníku. Na druhém stupni mají žáci v šestém ročníku tři hodiny tělesné výchovy, od sedmého ročníku vždy dvě a další dvě hodiny volitelného předmětu Pohybové a sportovní hry a v každém ročníku čtyři hodiny nepovinného předmětu Atletická příprava.

Činnost ŠD byla organizována na základě Školního vzdělávacího programu pro školní družinu *BEN*. Obsah ŠVP ŠD byl v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona. Nabídka volnočasových aktivit je bohatá, žáci mají možnost navštěvovat šest zájmových útvarů v rámci ŠD, samostatně funguje dalších 16 kroužků.

Organizace vzdělávání a počty žáků ve třídách vyhovovaly příslušným ustanovením právních předpisů. Sledované hodiny na prvním stupni měly rozdílnou úroveň. Většina z nich naplňovala stanovené cíle, které byly zaměřené převážně na opakování a procvičování učiva z předcházejících ročníků. V některých hodinách vyučující zařadili množství pestrých, činnostních forem a metod práce v logickém sledu s aktivním zapojením většiny žáků. Učivo diferencovali, zohledňovali složení třídy a individuální možnosti žáků. Uplatňovali mezipředmětové vztahy s procvičováním praktických jevů a využitím žákovských poznatků. Učivo interpretovali věcně správně, dařilo se jim udržet pozornost žáků a průběžně je vhodně motivovat. Ve dvou hodinách byly konstatovány určité nedostatky. Předávání hotových informací žákům, jejich minimální aktivizace, chybějící motivační složka a dlouhá samostatná práce negativně ovlivnily zapojení žáků a jejich zájem o výuku. Atmosféru této výuky nepříznivě ovlivnilo i časté napomínání vyučujícími. Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) učitelé většinou sledovali, snažili se s nimi alespoň v části vyučovacích jednotek pracovat individuálně podle doporučení odborných posudků. Několik sledovaných hodin bylo uzavřeno závěrečným shrnutím výuky a zhodnocením práce třídy i jednotlivců. Pouze v několika

hodinách proběhlo krátké vlastní hodnocení žáků. Občas chybělo využití názorných pomůcek, interaktivní tabule byla využita spíše výjimečně.

Zhlédnuté hodiny na druhém stupni byly také většinou věnované opakování a upevňování učiva. Výuka byla vedena frontálním způsobem, který zpestřovaly prvky kooperativního učení, řešení problémových úloh a propojení učiva s reálným životem, což žáky aktivizovalo, motivovalo k další práci, podněcovalo rozvoj jejich tvořivého myšlení. Při samostatné práci učitelé poskytovali žákům v případě potřeby účinnou pomoc, nechyběla průběžná zpětná vazba. Pozitivem většinou bylo respektování pracovního tempa žáků. Výuku podporovaly různé doplňující materiály (pracovní listy, prezentace apod.), občas byla zařazena i práce s prostředky IT. Negativem byla absence sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků, stejně jako závěrečného shrnutí a zhodnocení práce v závěru většiny vyučovacích hodin. Velmi dobrou úroveň měla hodina tělesné výchovy. Vyučující se dařilo žáky motivovat a podněcovat k zájmu o cvičení a k dobrým výkonům, učivo diferencovala podle jejich fyzických možností. Průběžné i závěrečné hodnocení žáků v této hodině mělo pozitivní charakter.

Při diagnostice speciálních vzdělávacích potřeb žáků pedagogové standardně spolupracují se školskými poradenskými zařízeními. Dva žáci jsou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích plánů, kromě nich škola eviduje dalších 47 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Přínosem je vypracování souboru vyrovnávacích opatření pro každého z těchto žáků. Tyto dokumenty však zatím nejsou plně funkční, jejich úroveň a naplňování se odvíjí od osobnosti pedagoga. Některé neobsahovaly důležitá doporučení z psychologického nebo speciálně pedagogického vyšetření nebo nebyly dostatečně konkrétní apod. Pozitivem je provádění reedukace vývojových poruch učení dyslektickými asistentkami.

Rozvíjena byla zejména kompetence k učení, k řešení problému a sociální. Úroveň komunikace s vyučujícími i se spolužáky přiměřeně korespondovala s věkem žáků, sociální vztahy se ukázaly jako funkční. Sociální gramotnost je podporována realizací různých celoškolských projektů, vystoupení pro veřejnost, návštěv kulturních institucí, účastí v charitativních akcích apod. Naplňování komunikativní kompetence na druhém stupni směřuje zejména do povinného předmětu s názvem *Rétorika a komunikace*. Výsledky práce nejlepší žáci zúročují v soutěžích *Mladý Demosthenes* a *Mistr slov*. Značná pozornost je věnována podpoře čtenářské gramotnosti. Žáci pravidelně navštěvují školní knihovnu, *Pasování na čtenáře* motivuje nejmladší žáky k aktivnímu čtenářství, škola se zapojila i do projektu *Celé Česko čte dětem* a *Čtení pomáhá*. Ve sledované výuce se žáci učili pracovat s textem, porozumět jeho obsahu, dokázali třídít informace. V rámci rozvíjení sociální gramotnosti jsou formovány postoje žáků, a to množstvím zájmových a mimoškolních aktivit, účastí v řadě soutěží (méně v některých hodinách). Zanedbávány nejsou ani přírodovědná a finanční gramotnosti, dopravní výchova. Tématu *Ochrany člověka za mimořádných událostí* jsou věnovány pravidelné projektové dny. Vyučování průběžně doplňují činnosti přispívající k naplňování klíčových kompetencí a rozvíjející osobnosti žáků (tematické exkurze, výlety, zahraniční zájezd, fotosoutěž apod.). Pozitivem je cílené zařazování laboratorních prací v přírodovědných předmětech nejméně jednou za pololetí již od prvního stupně.

Průběh vzdělávání umožňuje naplňování školního vzdělávacího programu. Metody a formy práce i přístupy jednotlivých pedagogů byly většinou na dobré didaktické úrovni, učitelé využívali názorné demonstrace, podporovali rozvoj gramotností. Žáky se SVP škola zohledňuje v kontextu přístupu jednotlivých pedagogů.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Dosaženou úroveň požadovaných výstupů učitelé ověřují a zjišťují běžnými evaluačními nástroji, např. ústním zkoušením, kontrolními pracemi a testy. Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání svých dětí získávají zákonní zástupci v rámci třídních schůzek, při individuální návštěvě školy a prostřednictvím žákovských knížek nebo školních notýsků. Škola v rámci informačního systému již třetí rok využívá elektronické žákovské knížky, řada učitelů využívá internetové stránky ke komunikaci se žáky a rodiči včetně zveřejňování výukových materiálů.

Celkový prospěch žáků byl ve školním roce 2013/2014 velmi dobrý. Z celkového počtu 565 žáků jich 347 prospělo s vyznamenáním (61 %), neprospívajících bylo 8 (1,4 %), z nich tři neprospěli u opravné zkoušky. 157 neomluvených zameškaných hodin činí cca 0,3 % celkově zameškané docházky, většinu těchto hodin měla jedna žákyně ze sociálně znevýhodněného prostředí. Od minulé inspekční činnosti došlo ke zvýšení počtu pochval a dalších pozitivních ocenění výkonu žáků. Motivačně působí i pravidelné pololetní vyhlásování a odměňování nejlepších žáků školy.

Žáci školy jsou úspěšní hlavně ve sportovních soutěžích, často na úrovni republiky. Několik jich pravidelně odchází studovat na sportovní gymnázium, řada absolventů pokračuje po ukončení povinné školní docházky v aktivním sportování.

Škola rozvíjí spolupráci se zřizovatelem, školskou radou i zákonnými zástupci. Členové *Rady rodičů a přátel školy* se setkávají s ředitelkou školy a vyměňují si informace. Vedení školy od nich získává zpětnou vazbu, řeší předložené návrhy. Obdobně pracuje i žákovský parlament, který přináší podněty pro úpravu chodu školy a přímo se podílí na organizaci některých aktivit. Z dalších externích partnerů je pro školu důležitá spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou, městskou policií atd.

Výsledky vzdělávání žáků odpovídaly deklarovaným cílům ŠVP ZŠ. Žáci školy jsou dlouhodobě úspěšní ve sportovních soutěžích.

Závěry

a) *Silnými stránkami školy jsou:*

- umístění školy v klidném prostředí nedaleko centra Pardubic,
- venkovní prostory (včetně školního hřiště) pro pobyt žáků venku,
- zaměření školy na sportovní aktivity a výuku tělesné výchovy,
- systém kurzů, projektových dnů a podpora činnosti kroužků,
- celkově příjemná atmosféra školy.

b) *Slabými stránkami školy jsou:*

- nevyhovující prostory a vybavení šaten, školních dílen,
- absence samostatných učeben pro činnost ŠD.

c) *Návrhy na zlepšení:*

- podle finančních možností zlepšit vybavení cvičné školní kuchyně,
- zaměřit se na častější zařazování vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků ve vyučovacích hodinách,

- zaměřit kontrolní a metodickou činnost vedení školy na vyrovnaní úrovně výuky ve třídách prvního stupně.

- d) Od poslední inspekční činnosti došlo k dalšímu omlazení pedagogického sboru, výrazně byla doplněna a obměněna didaktická technika a pomůcky, proběhla výměna podlahy a obložení stěn v tělocvičnách.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 3. 9. 2014
2. Zřizovací listina (úplné znění) příspěvkové organizace s názvem Základní škola Pardubice, Benešovo náměstí 590, ze dne 29. 6. 2012, včetně Dodatku č. 2 ke zřizovací listině ze dne 29. 6. 2012
3. Rozhodnutí ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 3289/2007-21 s účinností ode dne 1. 9. 2007 (zápis oboru vzdělání)
4. Jmenování do funkce ředitelky Základní škola Pardubice, Benešovo náměstí 590 ze dne 23. 5. 2014 s účinností od 1. 8. 2014
5. Doklady o vzdělání, praxi a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků školy
6. Rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání (včetně odkladu povinné školní docházky a přestupů žáků z jiné školy) – spisy žáků pro školní rok 2014/2015
7. Statistické výkazy (zahajovací) na školní rok 2013/2014
8. Třídní výkazy, třídní knihy a katalogové listy žáků – v písemné podobě, aktuální ve školním roce 2014/2015 a uzavřené za školní rok 2013/2014
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Štafeta*, platný ode dne 1. 9. 2007, verze s úpravami platnými k 1. 9. 2013
10. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání *Ben*, účinný k 3. 5. 2013
11. Výroční zprávy o činnosti školy – školní roky 2012/2013 a 2013/2014
12. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny – školní roky 2013/2014 a 2014/2015
13. Zápisové lístky do školní družiny – školní roky 2013/2014 a 2014/2015
14. Školní řád platný od 23. 10. 2012 včetně pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků
15. Vnitřní řád školní družiny, účinný k 3. 5. 2013
16. Koncepce rozvoje, červen 2014
17. Dokumentace žáků se SVP, školní rok 2014/2015
18. Přehled rozvrhů učitelů a tříd, platný dnem 1. 9. 2014
19. Záписы z jednání pedagogické rady – poslední zápis ze dne 25. 8. 2014
20. Záписы z jednání školské rady, školní rok 2013/2014
21. Kniha úrazů a záznamy o úrazech – školní rok 2013/2014
22. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-471/13-E ze dne 24. 5. 2013
23. Minimální preventivní program na školní rok 2014 – 2015

24. Přehled klasifikace a výchovných opatření tříd za obě pololetí školního roku 2012/2013 a 2013/2014
25. Školní zpravodaj pro děti, rodiče a přátele školy, školní rok 2014/2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor

Mgr. Jaroslav Loučka, v. r.

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka

PaedDr. Marta Hunalová, v. r.

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková, v. r.

Bc. Milena Pokorná, školní inspektorka

Bc. Milena Pokorná, v. r.

V Pardubicích dne 13. 10. 2014

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Ema Jičínská, ředitelka

Mgr. Ema Jičínská, v. r.

V Pardubicích dne 17. 10. 2014

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.